

27. ZRÓŻNICOWANIE ETNICZNO-KULTUROWE BAŁKANÓW

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu kształcenia: **Zróżnicowanie etniczno-kulturowe Bałkanów**
2. Kod modułu kształcenia: 03-ZEKB-21BADL
3. Rodzaj modułu kształcenia: obowiązkowy
4. Kierunek studiów: BAŁKANISTYKA
5. Poziom studiów: I stopień
6. Rok studiów: II
7. Semestr: zimowy
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin: konwersatorium, 30 godz. dydaktycznych
9. Liczba punktów ECTS: 2 pkt.
10. Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców) / prowadzących zajęcia:
11. Język wykładowy: język polski

II. Informacje szczegółowe

1. Cel (cele) modułu kształcenia
Dostarczenie pogłębionej wiedzy na temat zróżnicowania etnicznego i kulturowego Bałkanów ujętego z perspektywy etnologii/antropologii kulturowej; wdrożenie w praktykę badawczą poprzez samodzielne formułowanie wybranego przedmiotu i problemu badawczego oraz ich merytoryczną analizę w odniesieniu do studiów bałkanistycznych
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych
Wiedza podstawowa na temat historii i tożsamości kulturowej Bałkanów
3. Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych dla modułu kształcenia i odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów

Symbol efektów kształcenia	Po zakończeniu modułu (przedmiotu) i potwierdzeniu osiągnięcia efektów kształcenia student:	Odniesienie do efektów kształcenia dla kierunku studiów
ZEKB_01	ma elementarną wiedzę na temat etnologii/ antropologii kulturowej, zna w podstawowym zakresie ich terminologię i ujęcia teoretyczno-metodologiczne w odniesieniu do aspektów zróżnicowania etnicznego i kulturowego	K_W02, K_W09, K_W12, K_W14
ZEKB_02	zna etniczną strukturę Bałkanów, ma podstawową wiedzę na temat jej diachronicznych i synchronicznych uwarunkowań i przejawów	K_W12, K_W02
ZEKB_03	ma elementarną wiedzę na temat specyfiki krajów Półwyspu Bałkańskiego, ich historii i wzajemnych stosunków	K_W10, K_W11, K_W12
ZEKB_04	ma podstawową wiedzę na temat zróżnicowania religijnego Bałkanów oraz związków etniczności z tradycją religijną	K_W20, K_W02, K_W12
ZEKB_05	wykazuje elementarną wiedzę dotyczącą związków	K_W11, K_W12,

	kultury bałkańskiej z kulturową tradycją otomańską i bizantyńską	K_W14
ZEKB_06	ma elementarną wiedzę na temat wybranych dziedzin folkloru krajów Półwyspu Bałkańskiego oraz roli folkloru w kształtowaniu się bałkańskich kultur narodowych	K_W14, K_W02, K_W09, K_W11
ZEKB_07	potrafi wyznajdywać, analizować, ewaluować, selekcjonować i użytkować informacje dotyczące etniczności, kultury i życia społecznego Półwyspu Bałkańskiego z wykorzystaniem źródeł teoretycznych i materiałowych	K_U01, K_W02, K_W09
ZEKB_08	umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego	K_U03, K_W12, K_W20
ZEKB_09	potrafi rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwych dla Bałkanów w zakresie etnologii/antropologii kulturowej oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	K_U05, K_W01, K_W02, K_W09, K_W11, K_W14
ZEKB_10	posiada umiejętność przygotowania typowych prac pisemnych, w języku polskim w zakresie bałkanoznawstwa, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	K_U08, K_U03, K_W02, K_W09, K_W12, K_W14
ZEKB_11	potrafi przygotować i wygłosić prezentację/wypowiedź ustną, w języku polskim, dotyczącą zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł	K_U10, K_U02, K_U03, K_W02, K_W09, K_W12, K_W14

4. Treści kształcenia

Symbol treści kształcenia	Opis treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia modułu
TK_01	Prezentacja różnych sposobów rozumienia pojęcia „Bałkany” i wyznaczania ich terytorialnego zasięgu	ZEKB_02, ZEKB_03, ZEKB_04 ZEKB_05
TK_02	Zaznajomienie z podstawowymi pojęciami etnologicznymi/antropologicznymi odnoszącymi się do zagadnienia etniczności i zróżnicowania etnicznego	ZEKB_01, ZEKB_02, ZEKB_07, ZEKB_10, ZEKB_11
TK_03	Ukazanie specyfiki i uwarunkowań procesów narodotwórczych na Bałkanach z uwzględnieniem dziejów najnowszych	ZEKB_01, ZEKB_02, ZEKB_04, ZEKB_05
TK_04	Szczegółowa prezentacja współczesnego zróżnicowania etnicznego (z uwzględnieniem aspektu językowego i religijnego) poszczególnych krajów bałkańskich	ZEKB_02, ZEKB_03, ZEKB_04
TK_05	Omówienie sytuacji formalnoprawnej mniejszości	ZEKB_02, ZEKB_03

	narodowych/etnicznych w poszczególnych krajach bałkańskich	
TK_06	Przedstawienie etnokułturowych charakterystyk wybranych, bałkańskich narodów/grup etnicznych	ZEKB_02, ZEKB_03 ZEKB_08, ZEKB_10, ZEKB_11
TK_07	Zaznajomienie z wybranymi pojęciami etnologicznymi/antropologicznymi odnoszącymi się do zróżnicowania kulturowego	ZEKB_01, ZEKB_05 ZEKB_06
TK_08	Ukazanie w ogólnym zarysie zróżnicowania i jedności tradycji kulturowych Bałkanów	ZEKB_04, ZEKB_05, ZEKB_06
TK_09	Analiza uwarunkowań zróżnicowania kulturowego Bałkanów (środowiskowych, historycznych, etnicznych, religijnych)	ZEKB_02, ZEKB_03, ZEKB_04, ZEKB_05
TK_10	Przedstawienie na wybranych przykładach wyróżników kultur etnicznych Bałkanów (w szczególności z perspektywy „tradycja, zwł. tzw. ludowa, we współczesności)	ZEKB_03, ZEKB_04, ZEKB_05, ZEKB_06, ZEKB_08, ZEKB_09, ZEKB_10, ZEKB_11
TK_11	Omówienie zasad i wymogów związanych z przygotowaniem przez studenta pracy zaliczeniowej	ZEKB_08, ZEKB_10, ZEKB_11

5. Zalecana literatura

- U. Altermatt, *Sarajewo przestrzega. Etnonacjonalizm w Europie*, Kraków 1997;
 J. Bednarski, *Zróżnicowanie etniczne*, w: *Europa, Europa...*, Poznań 2004;
 Čelović, *Balkany – terror kultury: wybór esejów*, Wołowiec 2007;
 E. Jelavich, *Historia Bałkanów*, t. 1: *Wiek XVIII i XIX*, t. 2: *Wiek XX*, Kraków 2005
 M. Kuczyński, *Krwawiąca Europa. Konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny*, Warszawa 2001;
 K. Pomian, *Europa i jej narody*, Warszawa 1992;
 K. Pomian, *Europa i jej podziały*, "Przegląd Polityczny" nr 9, 2008;
 M. Todorowa, *Balkany wyobrażone*, Wołowiec 2008;
 Ch. Vakarelski, *Etnografia Bułgarii*, Wrocław 1965;
 P. Vlahović, *Kultura ludowa w Serbii*;
 M. Walczak-Mikołajczakowa, *Bałkańskie rytmy życia*, Gniezno 2001;
 M. Waldenberg, *Narody zależne i mniejszości narodowe w Europie Środkowo-Wschodniej*, Warszawa 2000.

6. Informacja o przewidywanej możliwości wykorzystania b-learningu

Podczas zajęć są wykorzystywane prezentacje multimedialne

7. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.

Biblioteka WFPiK UAM, Biblioteka IEiAK UAM, Biblioteka Uniwersytecka UAM, materiały dostarczone przez prowadzącego zajęcia

III. Informacje dodatkowe

1. Odniesienie efektów kształcenia i treści kształcenia do sposobów prowadzenia zajęć i metod oceniania

Symbol efektu kształcenia dla modułu	Symbol treści kształcenia realizowanych w trakcie zajęć	Sposoby prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów kształcenia	Metody oceniania stopnia osiągnięcia założonego efektu kształcenia
ZEKB_01	TK_02, TK_07	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_02	TK_03, TK_04, TK_05, TK_06	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe
ZEKB_03	TK_03, TK_04, TK_05, TK_09	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_04	TK_03, TK_04, TK_06	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_05	TK_03, TK_06, TK_08, TK_09, TK_10	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_06	TK_06, TK_07, TK_08, TK_10	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_07	TK_04, TK_06, TK_08, TK_09, TK_10	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_08	TK_06, TK_10	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_09	TK_02, TK_03, TK_07, TK_08, TK_09	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_10	TK_06, TK_10	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium
ZEKB_11	TK_06, TK_10	praca zespołowa w trakcie zajęć, prezentacje indywidualne studentów, dyskusje	dwie pisemne prace zaliczeniowe, kolokwium

2. Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących ocenie osiągnięcia opisanych efektów kształcenia.
3. Obciążenie pracą studenta (punkty ECTS)

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem	30
Konsultacje	1
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do egzaminu	10
SUMA GODZIN	61
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU (PRZEDMIOTU)	2

2. Sumaryczne wskaźniki ilościowe:
  - a) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich: **1,0**;
  - b) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym, takich jak zajęcia laboratoryjne i projektowe: **1,0**.
3. Kryteria oceniania:
  - dwie pisemne prace zaliczeniowe przygotowane w ciągu roku akademickiego (tematy dotyczące zróżnicowania etnicznego i kulturowego Bałkanów konsultowane z prowadzącym), przedstawione na zajęciach;
  - poziom merytoryczny kolokwium,
  - dodatkowo: obecność na zajęciach (dopuszczalna jest nieusprawiedliwiona nieobecność na dwóch zajęciach).